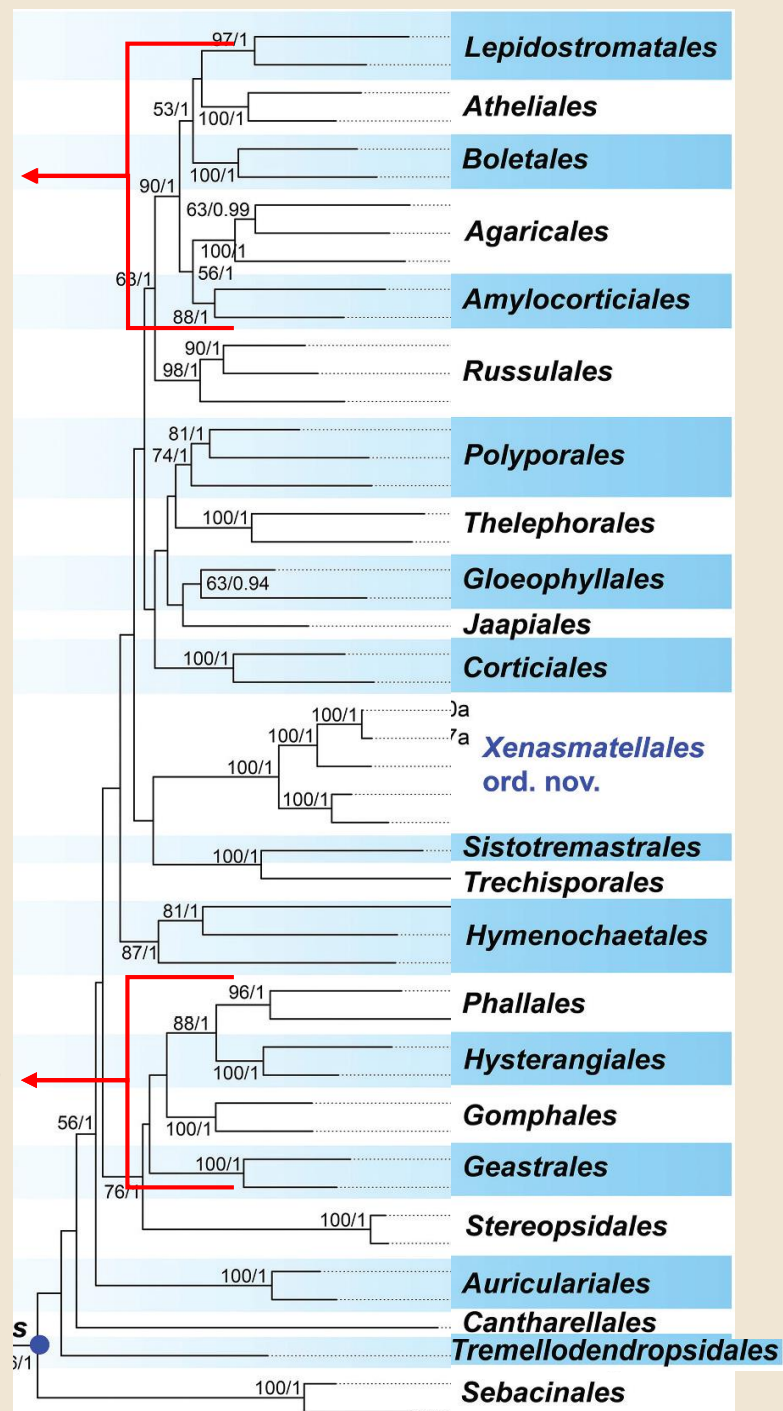

Agaricomycetidae ←

Phallomycetidae ←

***Sistotremastrales* (2/17)**

zcela recentně odlišený řád (2022)

plodnice tenké voskovité, rozlité

bazidie 4–8 sporické

dřevní saprotrofové

Sertulicium niveocreameum
(rozděrka bledokrémová)

***Xenasmattellales* (1/27)**

zcela recentně odlišený řád (2023)

korticioidní, hladké nebo zrnité plodnice
často s rhizomorfním okrajem

bazidie pleurální, spory drobné ostnitě
bradavčité

?dřevní saprotrofové

Xenasmattella vaga
(kornatec sírožlutý)

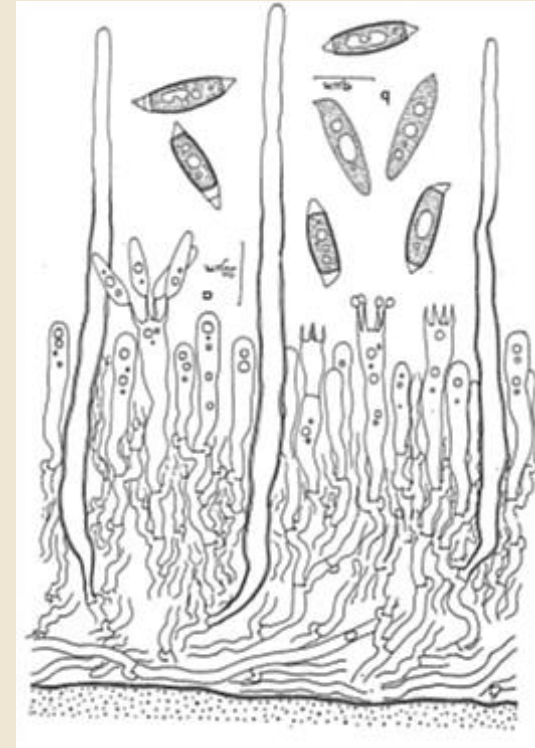
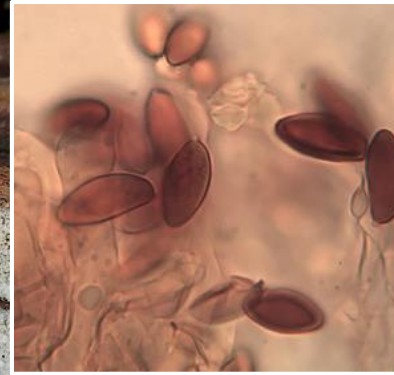
Jaapiales (1/2)

vývojově izolovaná skupina s jediným rodem

snad sesterská skupina podtř. *Agaricomycetidae* (dříve řazena do *Gloeophyllales*)

nenápadné „chomáčkovité“ korticioidní plodnice na tlejícím dřevě na vlhkých místech

tetrasporické bazidie, veliké vřetenovité cyanofilní a dextrinoidní spory

Jaapia ochroleuca (popraška okrová)

Jaapia argillacea

***Corticiales* (kornatcotvaré; 26/115)**

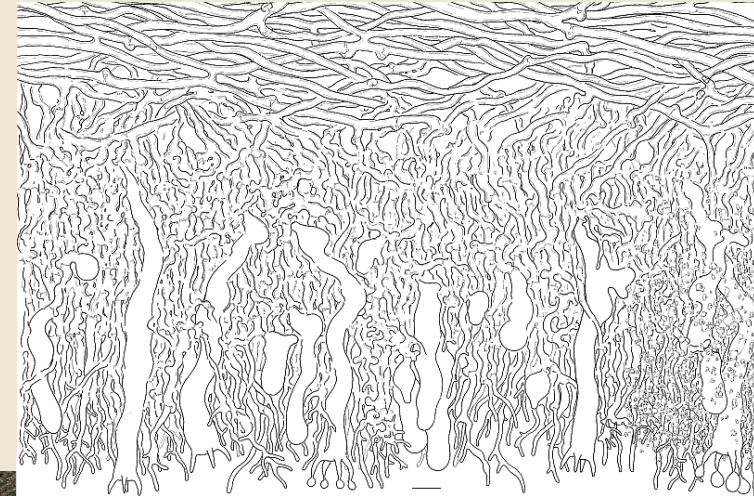
plodnice výhradně resupinátní, korticioidní,
často růžových či červených odstínů

často růžový výtrusný prach

hladké spory

tzv. katahymenium

hl. dřevní saprotrofi, ale i paraziti a lichenikolní

© Elia Martini

Vuilleminia comedens (většovka ojíněná)

© J.H.Petersen

Corticium roseum (kornatec růžový)

Corticiales

© J.H.Petersen

Cytidia salicina (kůžička červená)

© Lucie Zíbarová

Laetisaria fuciformis (kornatka travní)

***Polyporales* (chorošotvaré; 285/2550)**

plodnice rozlité či kloboukaté, jednoleté i vytrvalé

plodnice typicky poroidní krustothecium, rovněž korticioidní, řidčeji stipitátní (se třeněm)

několik zástupců tvoří sklerocia (*Polyporus tuberaster*, *Wolfiporia cocos*)

hymenofor poroidní či hladký (méně jiné typy)

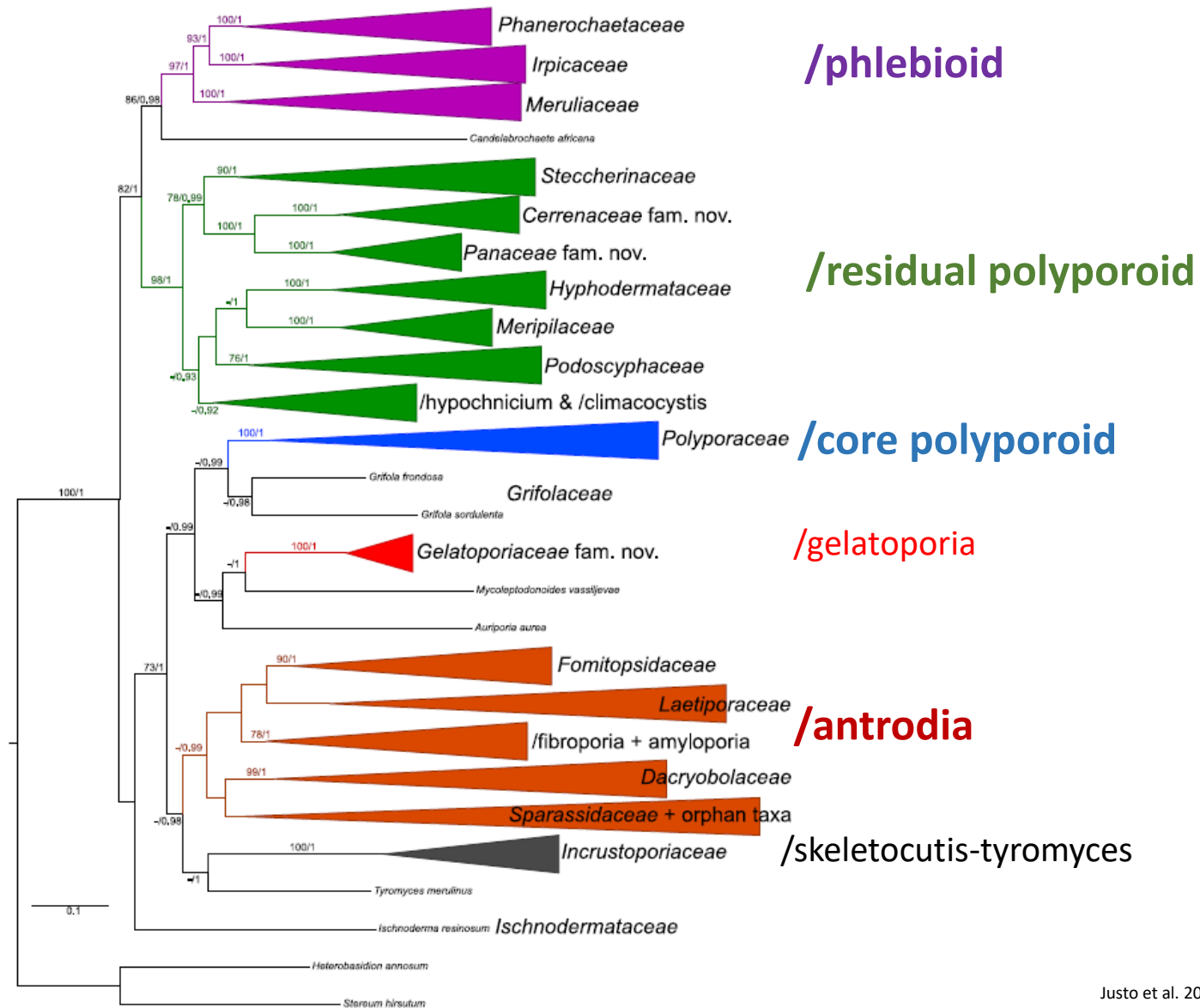
břichatky zde chybí

často di- nebo trimitický hyfový systém (→ tuhá až dřevnatá dužnina)

většinou dřevní saprotrofi nebo paraziti, vzácně terestrické druhy

zcela chybí (nebo dosud nejsou známi) mykorrhizní zástupci

Polyporales

core *polyporoid* clade

heterogenní skupina, rozmanitá morfologie plodnic (i resupinátní zástupci)
jednoleté i vytrvalé, mono-, di- i trimitické druhy, cystidy zpravidla chybí
většinou dřevní druhy, zpravidla způsobující bílé tlení

Polyporus s.l. (choroš)

jednoleté plodnice s postranním až centrálním třeněm

hymenofor poroidní

saprotrofi, vzácněji paraziti na dřevě, bílé tlení

polyfyletický rod, skupina obsahuje i lupenaté zástupce

Cladomeris umbellata (ch. oříš)

Cerioporus varius (ch. měnlivý)

core *polyporoid* clade

Neofavolus alveolaris
(choroš voštinovitý)

Neofavolus suavissimus
(houževnatec vonný)

core *polyporoid* clade

Lentinus tigrinus
(houževnatec tygrovaný)

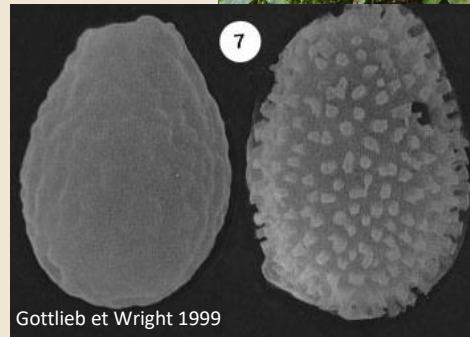
© Lucie Zíbarová

Polyporellus arcularius
(choroš plástvový)

core *polyporoid* clade

Ganoderma lucidum
(lesklokorka lesklá; „reishi“)

G. lipsiense (l. ploská)

core polyporoid clade

Trametes versicolor (outkovka pestrá)

Fomes fomentarius
(troudnatec kopytovitý)

Cerrena unicolor (outkovka jednobarvá)

Tremex fusicornis
(pilořitka listnáčová)

core polyporoid clade

(sesterská větev *core polyporoid*)

Grifola frondosa (trsnatec lupenitý)

Phlebioid clade

převažují resupinální typy s různým hymenoforem

obvykle monomitické druhy

hyfy často gelatinizované

bílé tlení (s jedinou známou výjimkou)

Rhizochaete radicata
(kůrovka vláknitá)

Hapalopilus nidulans (hlinák červenající)

Phlebioid clade

Merulius tremellosus (= *Phlebia t.*;
dřevokaz rosolovitý)

Ceriporia purpurea (pórnatka purpurová)

Bjerkandera adusta (šedopórka osmahlá)

Phlebioid clade

Byssomerulius corium
(dřevokaz papírovitý)

Phlebia centrifuga
(žilnatka bledá)

Climacodon septentrionalis
(šindelovnick severský)

Antrodia clade

jedno- i víceleté rozlité nebo častěji bokem přirostlé
plodnice

obvykle di- nebo trimitický hyfový systém

dřevní saprotrofi i saproparaziti

hnědé tlení

Daedalea quercina (sítkovec dubový)

Fomitopsis pinicola (troudnatec pásovaný)

Piptoporus betulinus
(březovník obecný)

***Antrodia* clade**

Laricifomes officinalis (verpáník lékařský)

Postia stiptica (bělochoroš hořký)

Amylocystis lapponica (modralka laponská)

Dacryobolus karstenii (kornatec Karstenův)

Antrodia clade

Laetiporus sulphureus
(sírovec žlutooranžový)

Phaeolus schweinitzii
(hnědák Schweinitzův)

Sparassis crispa (kotrč kadeřavý)

residual polyporoid clade

plodnice rozmanitého typu
(polyporoidní, lupenaté, korticioidní aj.)

bílé tlení

Steccherinum ochraceum (ostnateček okrový)

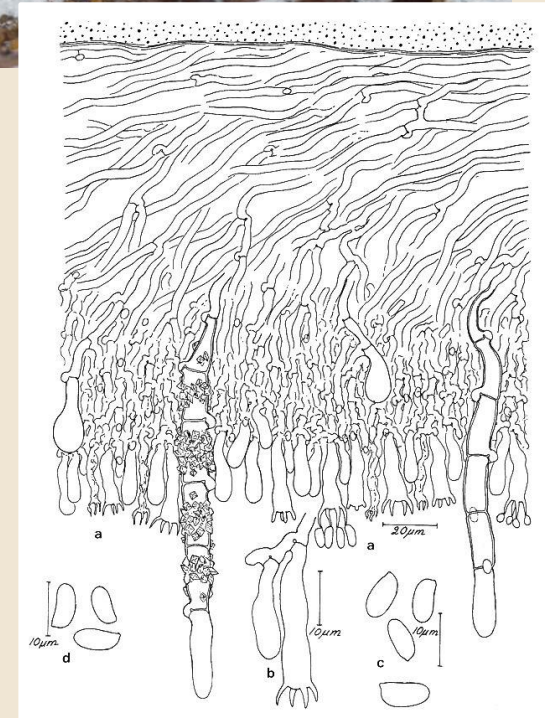
Panus lecomtei (hlíva chlupatá)

residual polyporoid clade

Hyphoderma setigerum
(kornatka septocystidová)

Meripilus giganteus
(vějířovec obrovský)

incertae sedis

Faerberia carbonaria (liškovec uhlový)

***Russulales* (holubinkotvaré; 100/4500)**

druhý nejpočetnější řád *Agaricomycetes*

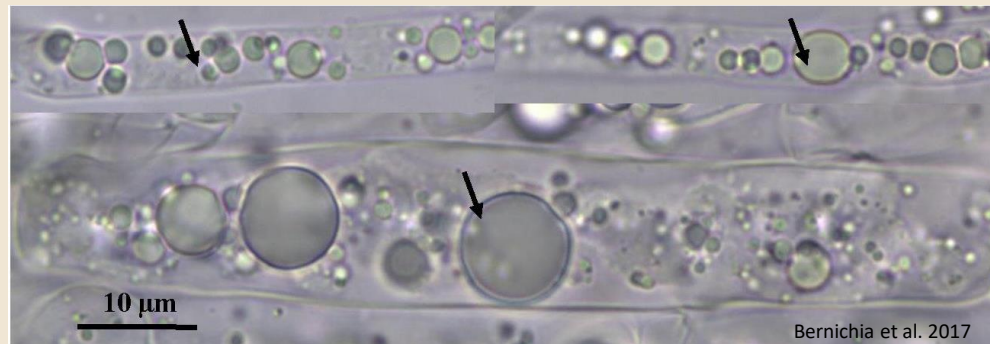
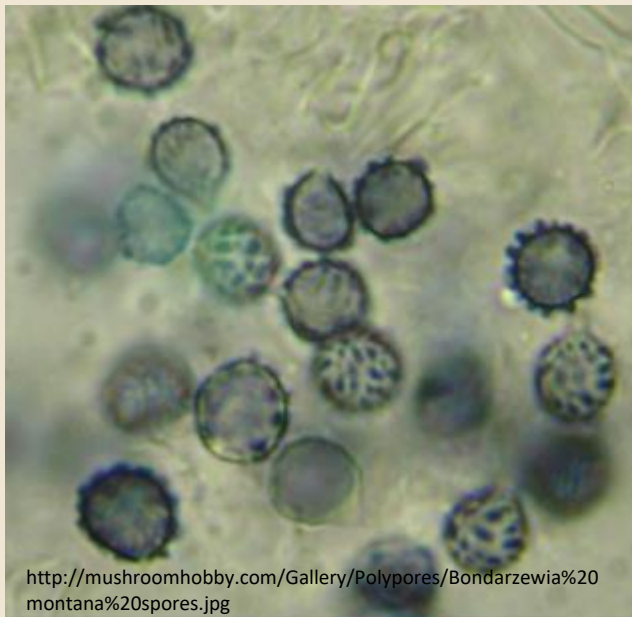
plodnice rozmanitých typů: výchozí je pravděpodobně korticioidní, odvozené typy jsou ramarioidní, kloboukaté i gasteroidní

hymenofor hladký, ostnitý i lupenitý, dosti vzácně poroidní

většina zástupců má amyloidní výtrusy, často ornamentované

často přítomny tzv. gleoplerní hyfy (hyfy s olejovitým obsahem, mléčnice, gloeocystidy aj.)

dřevní saprotrofi (působící bílou hnilobu) či paraziti, 2 EcM linie

Russulales

čeleď *Albatrellaceae* (krásnoporkovitě; 8/70)

plodnice typicky kloboukaté se třeněm

křehká dužnina (monomitický hyf. systém)

spory amyloidní či nikoliv

pozemní ektomykorizní druhy

Albatrellus ovinus (krásnoporka mlynářka)

Byssoporia terrestris
(pórnovitka zemní)

Leucogaster citrinus
(hlížečka)

Albatrellus cristatus
(*Laeticutis cristata*;
krásnoporka hřebenitá)

Russulales

Auriscalpiaceae (lžičkovcovité; 6/65)

plodnice jednoleté, rozlité, bokem přisedlé, stipitátní či ramarioidní
tuhá dužnina, hymenofor ostnitý, lupenitý i hladký
někdy dimitický hyfový systém
gloeoplerní hyfy přítomny
výtrusy bradavčité, amyloidní
dřevní, vzácněji pozemní saprotrofi

Auriscalpium vulgare (lžičkovec šiškový)

Lentinellus cochleatus (houžovec hlemýžd'ovitý)

Artomyces pyxidatus (korunokyjka svícnovitá)

Russulales

čeleď *Bondarzewiaceae* (bondarcevkovitě; 9/88)

plodnice jednoleté, bokem přirostlé či resupinátní
dimitický hyfový systém, hymenofor poroidní, vz.
hladký nebo ostnitý

± dřevní saprotrofi či paraziti

Bondarzewia mesenterica
(bondarcevka horská)

Heterobasidion annosum
(kořenovník vrstevnatý)

Laurilia sulcata (pevník brázditý)

Russulales

čeleď *Hericiaceae* (korálovcovité; 6/51)

ramarioidní, kloboukaté nebo rozlité bělavé plodnice

často ostnitý hymenofor

monomitický hyfový systém

spory amyloidní, bradavčité

dřevní saprotrofi nebo slabí paraziti

H. erinaceus (k. ježatý)

Hericium coralloides (korálovec bukový)

Dentipellis fragilis (ostnovec křehký)

Russulales

čeleď *Peniophoraceae* (kornatkovitě; 16/254)

zpravidla resupinální plodnice s ± hladkým hymenoforem

časté katahymenium

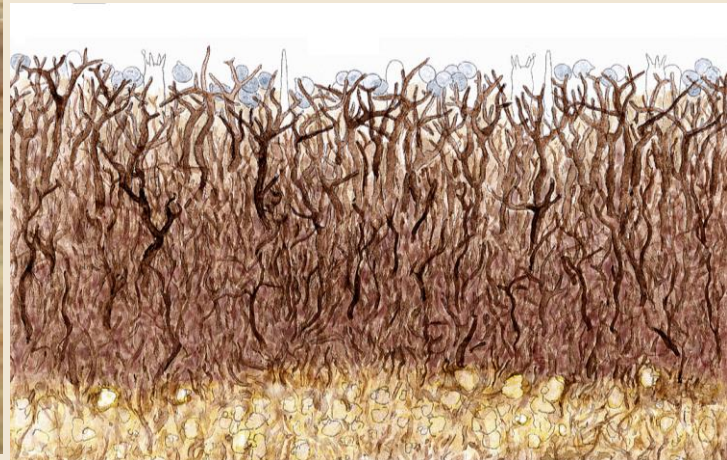
dřevní saprotrofi, převážně na větvích

Peniophora cinerea (kornatka popelavá)

Scytinostroma portentosum
(tlustěnka kafrová)

Russulales

čeleď *Stereaceae* (pevníkovité; 22/170)

resupinátní plodnice, hymenofor hladký n. hrbolkatý

tuhá dužnina (často dimitický hyfový systém)

spory hladké, někdy amyloidní

dřevní druhy (saprotrofi či paraziti)

Stereum hirsutum (pevník chlupatý)

S. sanguinolentum (p. krvavějící)

Aleurodiscus amorphus
(škrobnatec beztvary)

Russulales

čeled' *Echinodontiaceae* (4/12)

Echinodontium tinctorium
(„indian paint fungus“)

<http://wiki.bugwood.org/uploads/SirexF1.jpg>

Amylostereum areolatum
(pevníkovec ztlustlý)

Russulales

Russulaceae (holubinkovité; 7/>3000)

plodnice kloboukaté s lupeny, příp. sekocioidní až gasteroidní (ojediněle resupinátní)

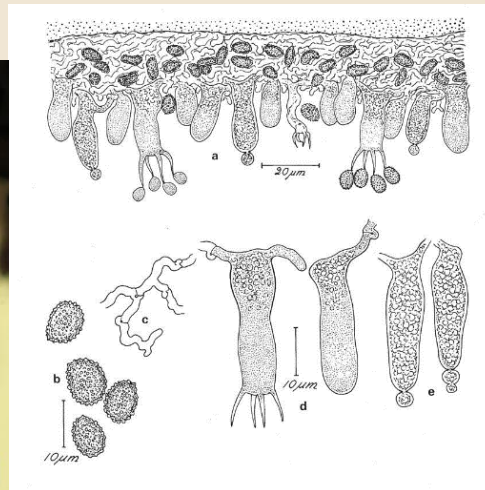
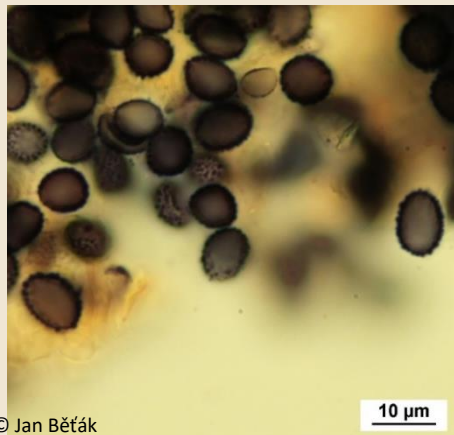
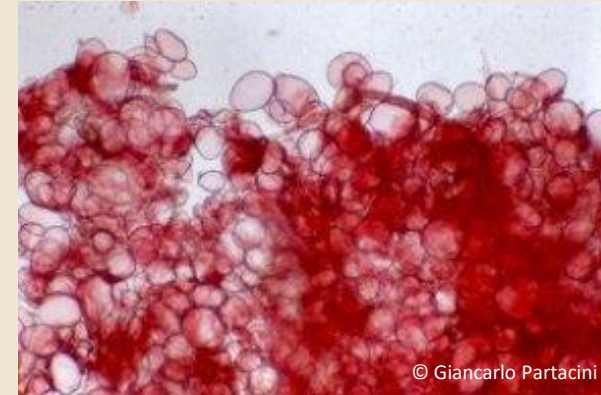
dužnina charakteristicky lámavá, obsahující sférocity a mléčnice

hyfy bez přezek

výtrusy kulovité až elipsoidní, s amyloidní ornamentikou

především významné EcM druhy

tropy i mírné pásy

Pseudoxenasma verrucisporum

Boidinia furfuracea (kornatec otrubičnatý)

Russulales

„reliktní“ rod *Multifurca*:

zónovaná dužnina, vidlené lupeny

někdy latex

oranžový výtr. prach, velmi drobné spory

juv. Asie, s.+stř. Amerika a australská oblast

© Ruben Walley

Multifurca zonaria

Wang et al. 2018

M. stenophylla

Russulales

***Russula* (holubinka)**

kloboukaté druhy obvykle s centrálním třeněm
lupeny zpravidla přímo připojené
dužnina většinou neroní mléko
v tramě lupenů četné sféroocysty
přes tisíc popsaných, ale reálně asi vyšší tisíce
druhů

Russula gossypina

R. emetica (h. vrhavka)

R. virescens (h. nazelenalá)

Russulales

***Lactarius* s.l. (ryzec)**

dužnina roní mléko, klobouk vmáčklý, lupeny sbíhavé, v tramě lupenů chybí sférocysty

***Lactarius* s.str.**

pokožka kl. často zónovaná a slizká, příp. chlupatá
chybí sférocysty v tramě lupenů a silnostěnné elementy

vždy bez vela, často gasteroidní

***L. deliciosus* (r. pravý)**

***L. piperatus* (r. peprný)**

Lactifluus

pokožka kl. nezónovaná a suchá, často sametová
v tramě lupenů přítomny sférocysty, také časté silnostěnné elementy

někdy i pleurotoidní plodnice, někdy přítomno sekundární velum

***Lf. volemus* (r. syrovinka)**

Russulales

pleurotoidní plodnice

© Terry Henkel

Lactifluus panuoides

sekundární velum

A

B

D

E

G

De Crop et al. 2021

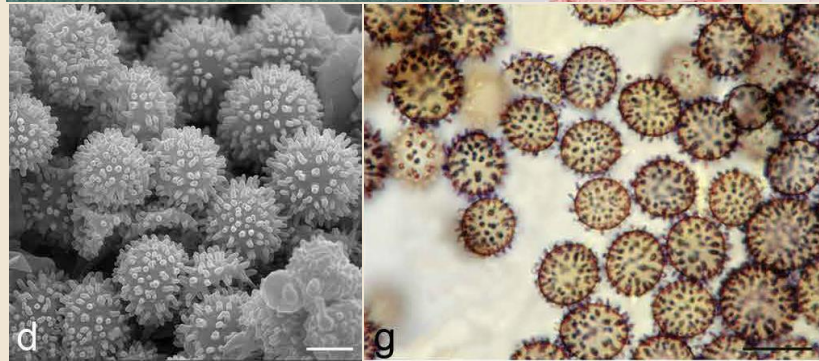
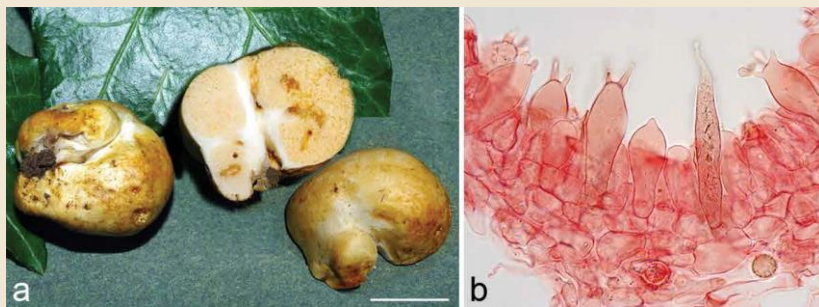
H

Russulales

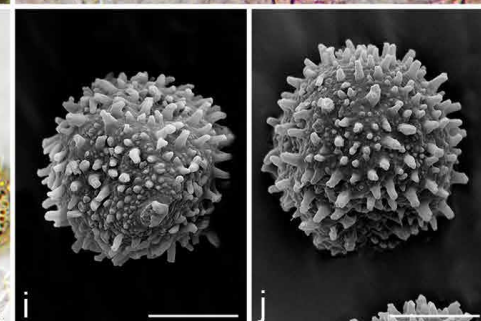
gasteroidní typy

- dříve rody *Arcangeliella*, *Gastrolactarius*, *Zelleromyces*, *Cystangium*, *Elasmomyces*, *Gymnomyces*, *Martellia* a *Macowanites*

- dnes vřazeny do r. *Russula* a *Lactarius* (+*Lactifluus*)

Russula candida

Lactarius stephensii

***Atheliales* (kornatečkotvaré; 22/106)**

sesterská vývojová větev hřibotvarých hub

plodnice výhradně korticioidní, tence blanité

monomitický hyfový systém, cystidy zpravidla chybí

někteří zástupci významnými mykorizními symbionty (r. *Amphinema*, *Piloderma*, *Tylospora*)

jiní saprotrofní (ale také paraziti – např. r. *Athelia*)

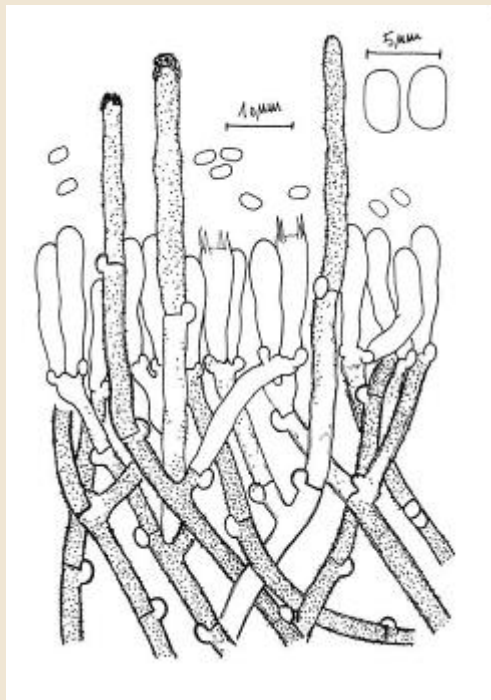
Athelia epiphylla (kornatečka)

Athelia termitophila + *Reticulitermes*

Atheliales

Byssocorticium atrovirens
(pavučiník modrozelený)

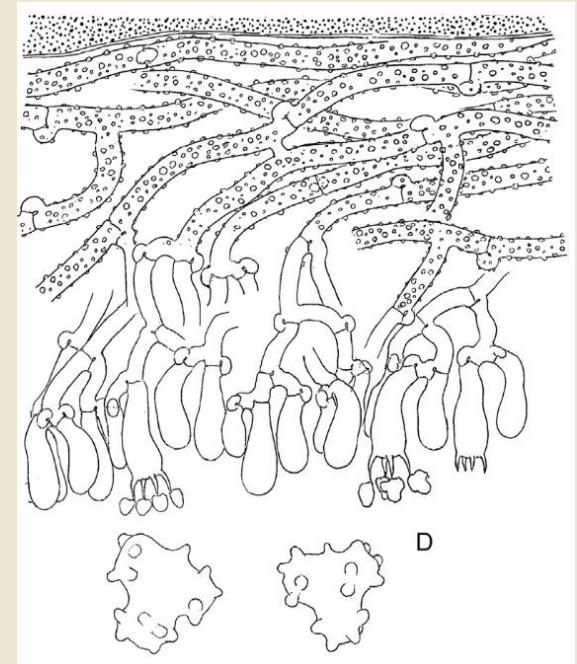

Amphinema byssoides
(pavučiník třásnitý)

Atheliales

„*Stereopsis*“ *vitellina*
(pevníkovka žlutková)

Tylospora fibrillosa (kornatečka bradavkovýtrusá)

Lepidostromatales (3/11)

recentně odlišený řád (2014)

sesterská skupina ř. *Atheliales*

jen lichenizovaní zástupci

vegetativní stélka šupinovitá

klavarioidní bělavé až oranžové plodnice

jav. Asie, stř. aj. Amerika, Rwanda

Hodkinson et al. 2014
Lepidostroma winklerianum

Liu et al. 2017
Sulzbacheromyces sinensis

https://www.uni-koblenz.de/de/mathematik-naturwissenschaften/ifin/abt_biologie/personenverzeichnis/eberhard-fischer/forschung/forschung2/forschung006/lepidostroma-rugaramae-rugarama-rwanda-2/@images/image-900-406a6d1a91314f3596f9a7a87c391b0b.jpeg
Lepidostroma rugaramae

***Boletales* (hřibotvaré; 143/2025)**

plodnice vždy jednoleté, zpravidla masité, nejčastěji kloboukaté (a pak obvykle stipitátní)

přítomny i resupinátní a gasteroidní formy (více linií)

hymenofor pórovitý, ale i lupenitý či žilnatý nebo hladký (u kloboukatých zástupců většinou snadno oddělitelný od dužniny klobouku)

trama hymenoforu bilaterální

často hnědý výtrusný prach

unikátní chemismus (pigmenty) i anatomické znaky rhizomorf

vývojově původnější skupiny zahrnují dřevní saprotrofy působící hnědou hnilobu (téměř vždy jehličnanů)

odvozenější skupiny EcM (ca 90% zástupců)

několik druhů je mykoparazitických

Boletales – Tapinellineae

Tapinellaceae

resupinální i kloboukaté plodnice
jen dřevní saprotrófové

Tapinella atrotomentosa
(čechratice černoňatá)

Bondarcevomyces taxi

Pseudomerulius aureus
(dřevomorka zlatá)

Boletales* – ?*Tapinellinae

***Serpulaceae* (dřevomorkovitě; 3/24)**

resupinátní, gasteroidní i kloboukaté plodnice
dřevní saprotrofové nebo EcM

Austropaxillus infundibuliformis

Serpula lacrymans
(dřevomorka domácí)

Serpula himantoides (dřevomorka lesní)

Boletales – Coniophorineae

***Coniophoraceae* (popraškovité; 5/27)**

jen saprotrofní druhy

hnědé, často dextrinoidní spory

Coniophora puteana (popraška sklepní)

Sedecula pulvinata

Boletales – ?Coniophorineae

***Hygrophoropsidaceae* (lištičkovité; 2/29)**

bezbarvé výtrusy

saprotrofní druhy (pozemní či dřevní)

Hygrophoropsis aurantiaca
(lištička pomerančová)

Leucogyrophana mollusca
(dřevomorka meruňková)

Boletales – Suillineae

téměř výhradně EcM linie

význačná i chemotaxonomicky

***Suillaceae* (klouzkovitě; 3/60)**

kloboukaté plodnice, hymenofor rourkovitý

často slizký klobouk, někdy vyvinut závoj a prsten

silně specializovaní EcM partneři jehličnanů

většinou chutné jedlé druhy

Suillus grevillei (klouzek sličný)

Boletinus cavipes (hřib dutonohý, hřibovec d.)

Truncocolumella citrina

Boletales – Suillineae

Rhizopogonaceae (kořenovcovité; 3/160)

podzemní břichatky

pružné plodnice s komůrkatým teřichem

EcM zástupci (výhradně čel. *Pinaceae*)

© Lucie Zíbarová

Rhizopogon verii

© Lucie Zíbarová

Rhizopogon roseolus (kořenovec červenavý)

Boletales – Suillineae

***Gomphidiaceae* (slizákovité; 4/37)**

kloboukaté plodnice

řídké tlusté sbíhavé lupeny

vyvinut závoj (velum partiale)

skoro černý výtrusný prach

mykoparaziti (*Suillus* a *Rhizopogon*)

Gomphidius glutinosus (slizák mazlavý)

Chroogomphus rutilus s.l. (s. lepkavý)

G. roseus (s. růžový)

Boletales – Sclerodermatineae

téměř výhradně bříchatky a téměř výhradně EcM

Boletinellaceae (2/15)

zřejmě nemykorhizní

některé druhy symbióza s mšicemi

Boletinellus meruloides + *Prociphilus fraxinifolii*

Boletales – Sclerodermatineae

***Gyroporaceae* (hřibníkovité; 1/24)**

bledě citronový výtrusný prach

dutý třeň se zvláštním uspořádáním hyf

EcM

G. castaneus (h. kaštanový)

Gyroporus cyanescens
(hřibník siný)

***Calostomataceae* (krásnoústkovité; 1/16)**

nadzemní břichatky s odvozenou stavbou
želatinózní „sloupek“

teřich za zralosti prachovitý

EcM

Calostoma cinnabarinum
(krásnoústka rumělková)

Boletales – Sclerodermatineae

***Sclerodermataceae* (pestřecovitě; 5/68)**

výlučně břichatkovité typy
na povrchu tuhá okrovka
teřich za zralosti prachovitý
kapilicium chybí
jen mykorizní druhy

Scleroderma citrinum (pestřec obecný)

Pisolithus arrhizos (měcháč písečný)

Chlorogaster dipterocarpi

Boletales – Sclerodermatineae

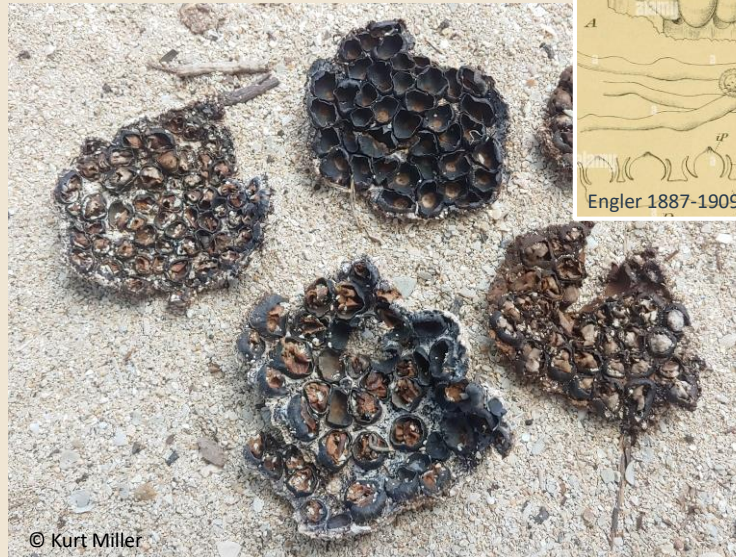
Diplocystidiaceae (4/15)

výlučně břichatkovité mykorizní
druhy

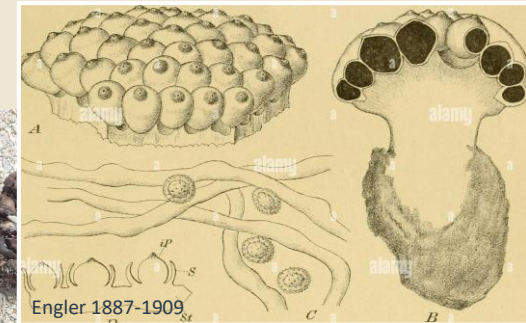
Astraeus hygrometricus
(hvězdák vláhojevný)

Tremellogaster surinamensis

Diplocystis wrightii

Boletales – Paxillineae

***Paxillaceae* (čechratkovité; 10/82)**

kloboukaté plodnice s centrálním třeněm
nebo podzemky

sbíhavé lupeny či póry

výhradně mykorrhizní zástupci

Paxillus involutus (čechratka podvinutá)

Gyrodon lividus (podloubník siný)

Melanogaster variegatus (černoušek pestrý)

Boletales – Boletineae

***Boletaceae* (hřibovitě; 92/1450)**

zpravidla kloboukaté plodnice s poroidním, vzácně lamelovitým hymenoforem
zastoupeny i gasteroidní typy (*Chamonixia*)

často typicky vřetenovité spory

mykorizní zástupci, ojediněle paraziti

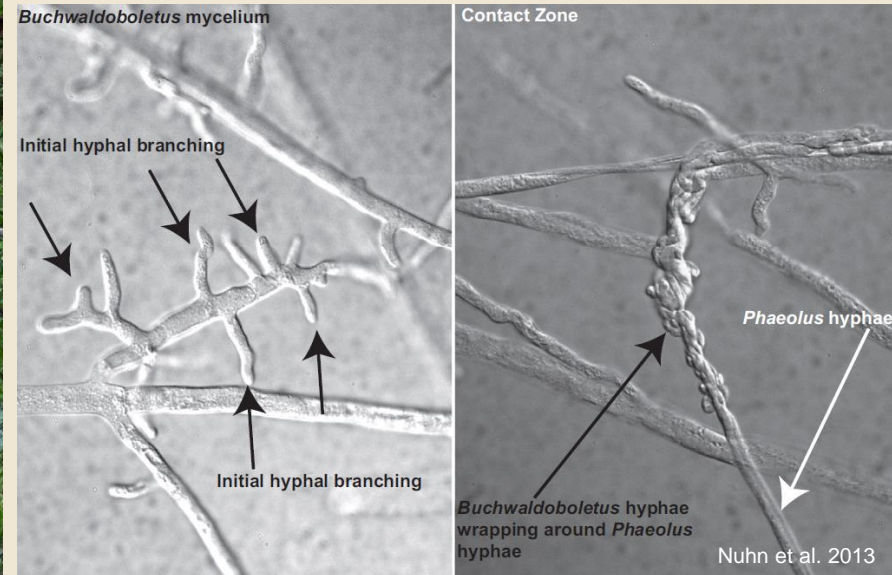
Chalciporus piperatus (hřib peprný)

Pseudoboletus parasiticus (hřib příživný)

Boletales – Boletineae

Buchwaldoboletus lignicola
(hřib dřevožijný)

Boletales – Boletineae

Boletus s.l. (hřib)

obvykle velké masité plodnice, často síťka na třeni

olivově hnědý výtrusný prach

mykoriza s různými dřevinami, většinou jedlé druhy

Rubroboletus satanas (h. satan)

Boletus edulis (h. smrkový)

Boletales – Boletineae

Xerocomus (Phylloporus) rhodoxanthus
(lupenopórka červenožlutá)

Xerocomellus chrysenteron
(suchohřib žlutomasý – „babka“)

Imleria badia
(hřib hnědý)

Boletales – Boletineae

Strobilomyces floccopus (šiškovec černý)

Tylopilus felleus (hřib žlučník)

Porphyrellus pseudoscaber
(hřib nachovýtrusný)

Boletales – Boletineae

Leccinum rufum
(křemenáč osikový)

Chamonixia caespitosa
(šamonie modrající)

Leccinellum pseudoscabrum (kozák habrový)

***Amylocorticiales* (11/60)**

sesterská vývojová větev ř. *Agaricales*

plodnice nejčastěji rozlité, korticioidní, měkké, jednoleté

hymenofor irpikoidní či poroidní

monomitický hyfový systém, přepážky s přezkami

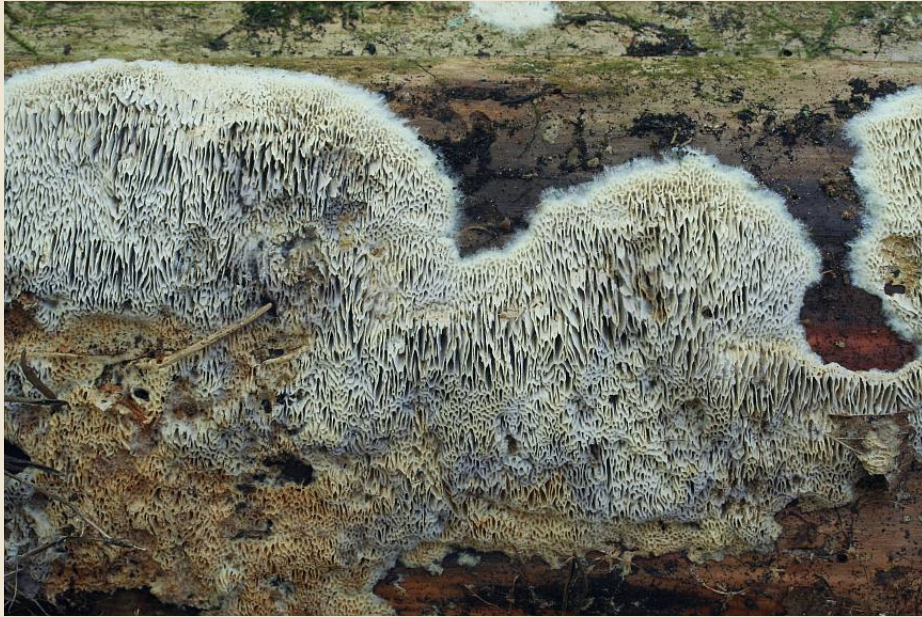
cystidy zpravidla chybí nebo jsou jednoduché

hlavně saprotrofní druhy – bílé nebo častěji hnědé tlení

Amylocorticium subsulphureum
(kornatec žlutoučký)

Amylocorticiales

Anomoporia bombycina (pórnatka bourcová)

Plicaturopsis crispa (měkkouš kadeřavý)

Irpicodon pendulus (zubateček zavěšený)

Amylocorticiales

Podoserpula miranda

Podoserpula pusio
(„pagoda fungus“)